

رد پای تاریخ در متون گوناگون

- **سفرنامه‌ها:** اطلاعات مهم از زندگی اجتماعی دارند. جهانگردان درباره تاریخ اجتماعی، فرهنگی و جغرافیای تاریخی سرزمین‌هایی که دیده اند می‌نویسند.

- **نوشته‌های جغرافیایی:**

درباره آداب و رسوم، فرهنگ و آب و هوا، وضعیت اقتصادی، راه‌ها، برج‌ها و... اطلاعاتی ارائه می‌دهند.

نمونه مهم ← کتاب‌هایی با عنوان المسالك و الممالك توسط نویسندگان مختلف از جمله ابن خردادبه.

- **ادبیات و متون ادبی:** اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری را نشان می‌دهند. نمونه‌های مهم ← قصیده اهل خراسان از انوری در دوره سلجوقی، بوستان و گلستان سعدی و دیوان حافظ.

- **سیاست نامه:** دارای اطلاعات درباره کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری و اقتصادی نظامی و فرهنگی است. نمونه: سیاست نامه خواجه نظام الملک توسی وزیر سلجوقیان.

اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا می‌پردازند.

نمونه مهم ← قابوس نامه نوشته عنصرالمعالی در قرن ۵ هجری

تاریخ ۲

- سایر نوشته‌ها:

طبقات، انساب، فرهنگ نامه‌های زندگی نامه‌ای، اسناد دیوان‌های حکومتی مانند: فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، اسناد اقتصادی و فرهنگی و منشآت را شامل می‌شود. متون تقویمی، متون فلسفی، کلامی، فقهی، اخلاقی و تعریف علمی برای بررسی اوضاع علمی آن دوره را هم دربر می‌گیرد. افزون بر این سکه‌ها هم اطلاعاتی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری ارائه می‌دهند.

مدرسه مجازی آینو